

Tips voor je spreekbeurt of werkstuk

Defensie helpt je graag met het maken van je spreekbeurt of werkstuk. Gebruik deze tips bij je voorbereidingen, dan gaat het je vast makkelijk af.

Zit je op de basisschool? Gebruik dan deze tips:

Maak je onderwerp niet te groot. Kies bijvoorbeeld voor een van de 4 krijgsmachtdelen (marine, landmacht, luchtmacht, of marechaussee), dat houdt het overzichtelijk. Voor jezelf en voor je publiek.

Gebruik wat Weetjes en feitjes, dat maakt je verhaal levendig.

Ken je iemand die militair is geweest of nu nog is? Dan is een interview een leuke manier om meer te weten te komen. Denk bijvoorbeeld aan papa, opa, tante of burens. Bedenk welke vragen je wilt stellen. Bijvoorbeeld: Hoe was het in het leger? Wat waren uw taken? Welke rang had u?

Je kan je ook camoufleren, want dat hoort echt bij het leger. Om niet op te vallen in het bos smeren militairen bruin en groen gekleurde crème op hun gezicht. Je kan ook kleren met camouflagekleuren aantrekken. En takken met bladeren meenemen in de klas. Zeker weten dat dat indruk maakt!

Defensie beschermt wat ons dierbaar is. Maar niet alleen in Nederland. Ook ver weg strijden Nederlandse militairen voor een wereld waarin mensen in vrijheid en veiligheid kunnen leven.

Bedenk hoe Defensie jou kan helpen iets te beschermen wat jou dierbaar is. Neem bijvoorbeeld een voorwerp mee waar je aan gehecht bent. Of een foto van iemand van wie je houdt. En vertel waarom dat zo is.

Volg je middelbaar onderwijs? Gebruik dan deze tips:

Gebruik wat Weetjes en feitjes, dat maakt je verhaal levendig.

Defensie is altijd dichtbij. Explosievenruimers van Defensie helpen bijvoorbeeld boeren en vissers die oude explosieven op hun land of in hun visnet vinden. Kijk voor meer informatie op de pagina Explosieven Opruimingsdienst Defensie.

Maar weet je wat je zelf moet doen als je een verdacht pakketje ziet? Bijvoorbeeld in een winkelstraat of in de trein? Dat vind je op de pagina Explosief of verdacht pakketje gevonden?.

Defensie beschermt wat ons dierbaar is. Maar niet alleen in Nederland. Ook ver weg strijden Nederlandse militairen voor een wereld waarin mensen in vrijheid en veiligheid kunnen leven. Wat denk jij? Verandert het meedoen aan buitenlandse missies de mening van het Nederlandse volk over de krijgsmacht?

Bekijk de huidige missies, zoals die in Irak en Afghanistan. Zijn het NAVO-missies of EU-missies? Wat is het verschil?

Informatie verzamelen

Verzamel alleen informatie die je echt nodig hebt over jouw onderwerp.

Als je foto's in je werkstuk gebruikt, zet er dan bij: 'Bron: ministerie van Defensie'.

Maak altijd aantekeningen voor jezelf. Schrijf op waar je welke informatie hebt gevonden, zoals internetlinks of titels van boeken.

Bezoek eens een open dag van een krijgsmachtdeel. Daar kan je zelf van alles aan militairen vragen en de mooiste foto's maken!

Luchtmachtdagen.

Weetjes en feitjes

Weetjes en feitjes over de krijgsmacht

Wat zit er in een militaire rugzak?

Soms wel 40 kilo ...

Als voorbeeld nemen we een infanteriesoldaat bij 11 Luchtmobiele Brigade. Dat is een snel inzetbare, lichte infanteriegevechtseenheid die de afgelopen jaren over de hele wereld is ingezet. Van Congo tot Afghanistan tot Curaçao. Als zo'n soldaat eropuit gaat, draagt hij een rugzak van ongeveer 40 kilo. Daarin zit van alles, van een toilettaas en een thermosfles tot 5 patroonmagazijnen en een FM9200 VHF-radio. Verder draagt hij een zogeheten ops-vest van zo'n 15 kilo met nog meer spullen. Dat varieert van voedsel tot 4 granaten, maar

ook tiwraps en een nachtzichtkijker. Als bescherming draagt hij een scherfvest van 12 kilo. Tel daar dan ook nog eens een wapen van 4 kilo (Colt C7 met patroonhouder en toebehoren) en een jas van 2 kilo (een smockjas om precies te zijn, met daarin zaken als een aansteker en nooddeken) bij op, dan kom je op een totaal van 73 kilo.

Hoe kan een straaljagerpiloot tijdens een lange vlucht plassen?

Hier zijn 2 oplossingen voor: een plaszak en een plascondoom ...

De plaszak is een kunststof zak met vochtabsorberende korrels. De vlieger zet eerst de automatische piloot aan en zijn schietstoel op veilig. Vervolgens maakt hij zijn veiligheidsgordel los, zodat hij 'comfortabel' in de plaszak plast. Als hij de zak vervolgens kneedt, verandert de inhoud in een gelei. Het plascondoom wordt voor vertrek omgedaan. Er zit een slangetje aan dat uitkomt in een kunststof zak naast de voet van de vlieger. In die plaszak zitten dezelfde vochtabsorberende korrels. Een jachtvlieger kan de

kleine boodschap dus gewoon laten lopen. Zelfs meerdere keren: de vlieger kan de zakken wisselen. En na de landing gooi je ze gewoon in de vuilnisbak.

Nederlandse militaire uitvinding: gipsverband

Stijfselpap werd vervangen door gips ...

In het midden van de 19e eeuw werden veel belangrijke medische uitvindingen in het leger gedaan. Een daarvan staat op naam van de Nederlandse militaire arts Anthonius Mathijssen (1805-1831). Tijdens de Belgische revolutie in 1830 kwam hij voor het eerst in aanraking met echte gevechten en zag daarbij de problemen van gebroken ledematen. Er bestonden in die tijd al wel stijfselverbanden om gebroken armen en benen te spalken, maar die waren niet echt fijn. Zo was het heel normaal dat een patiënt 3 dagen volledig bewegingloos in het ziekenhuis moest liggen voordat het verband gehard was.

Mathijssen verving in 1851 de gangbare stijfselpap door gips, en de grondstof linnen door katoen. Het was een schot in de roos: het nieuwe verband hardde snel en kon er ook makkelijk weer worden afgehaald. De uitvinding werd een wereldwijd succes, ook buiten het leger. Zelf was Mathijssen bescheiden. In de eerste wetenschappelijke publicatie over het gipsverband schreef hij dat zijn vinding een 'misschien niet onbelangrijke wijziging in het aanleggen der onbeweeglijke verbanden bij beenbreuken' was.

Krijgsgetallen

Wist je dat? ...

6 camera's:

zitten er op een explosievenrobot van Explosieven Opruimingsdienst Defensie.

300 meter:

is de diepte die een waterboorinstallatie kan bereiken bij het slaan van bronnen tijdens humanitaire en vredesoperaties.

64.000 liter schoon drinkwater per 24 uur:

zoveel produceert de grootste mobiele drinkwaterinstallatie van de landmacht (uit oppervlaktewater). Dat is genoeg voor 5.000 man.

1,65 meter:

is de minimale lengte om in aanmerking te komen voor een lichamelijk zware functie zoals commando.

20 kilometer:

is de maximale hoogte waarop een Patriot-luchtverdedigingsysteem een vijandelijke raket of vliegtuig nog kan raken.

1488:

in dat jaar werd de Admiraliteit opgericht, de voorloper van de Koninklijke Marine.

3,5 jaar:

zo lang duurt een opleiding tot F-16-vlieger ongeveer.

68.000 mensen:

ongeveer werken voor Defensie (burgers en militairen).

2 uur:

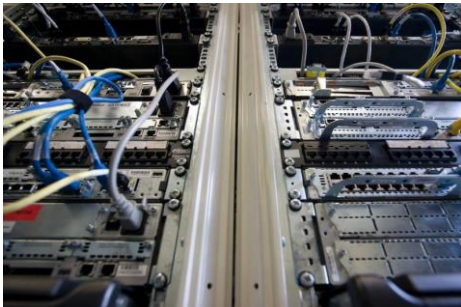
duurt het maximaal voor een veldhospitaal met 2 operatiekamers en 3 intensive care-kamers is opgezet.

1.000 meter:

is de afstand tot waarop schutters nauwkeurig kunnen schieten met het 7.62 mm Accuracy-snipergeweer.

Gewild hackersdoelwit

11.500 inbraakpogingen per jaar krijgen de netwerken van Defensie te verduren ...

Dat lijkt veel. Maar als je het vergelijkt met de aantallen waar sommige andere overheidsinstellingen mee te maken krijgen, is het lachwekkend laag. Zo heeft de Belastingdienst binnen een jaar wel eens 297 miljard aanvallen gehad. Dat komt neer op meer dan 800 miljoen inbraakpogingen per dag! Waarom Defensie relatief zo weinig hackpogingen te verduren krijgt? Veel van de inbraakpogingen gebeuren door geautomatiseerde systemen die wereldwijd alle internetpoorten aflopen op zoek naar een 'openstaand

deurtje'. Defensie heeft weinig systemen die gekoppeld zijn met het internet. Bedrijven en ook de Belastingdienst hebben heel veel koppelingen en al die koppelingen maken een systeem kwetsbaar voor hackpogingen.

Sinds wanneer zijn homo's welkom in de Nederlandse krijgsmacht?

Sinds 1974 ...

Tot die tijd was homoseksualiteit nog reden om een rekrut af te keuren wegens 'psychische instabiliteit'. Dat was niet alleen voor homo's die graag in het leger wilden een klap in het gezicht. Ook homo's die geen trek hadden in de dienstdienst hadden er last van. Want het zal je maar gezegd worden dat je geestelijk niet helemaal in orde bent. Bovendien konden werkgevers een sollicitant weigeren die 'psychisch instabiel' was verklaard. Zo bestond het gevaar dat de militaire keuring leidde tot discriminatie op de arbeidsmarkt.

Hoe het nu gaat?

De Nederlandse krijgsmacht doet het goed met de acceptatie van homo's, lesbiennes, biseksuelen en transgenders. Alleen Nieuw-Zeeland scoort hoger. Dat blijkt uit internationaal onderzoek van The Hague Centre for Strategic Studies.

Rijdende camera's

Die worden ingezet bij kleinere grensovergangen ...

Behalve vaste camera's die bij 15 grote grensovergangen boven de weg hangen, heeft de Koninklijke Marechaussee ook 6 mobiele camera's. Deze zijn elk ingebouwd in een Audi Q5. Geen klein en

goedkoop autootje, maar dat kan ook niet. Het camerasysteem @migoboras is ingebouwd in de achterbak. Het systeem heeft een aparte accu, zodat het niet op dezelfde stroomvoorziening hoeft te draaien als de auto. De auto sleept naar schatting een paar 100 kilo extra mee. Om ook nog een beetje snel te zijn, moet het voertuig natuurlijk een behoorlijk vermogen hebben.

Nederlandse militaire uitvinding: snuiver

[Daarmee konden onderzeeboten langer onder water blijven ...](#)

Voor 1933 voeren onderzeeërs het grootste deel van hun tijd boven water. In dat jaar vonden de Nederlandse marineofficieren Jan Wichers en J.C. van Pappelendam de snuiver uit. Dat was een luchtverversingssysteem waarmee onderzeeboten langer onder water konden blijven dan voorheen. De vaartuigen liepen op dieselmotoren en die hebben nu eenmaal lucht nodig om te functioneren; in een dieselmotor ontbrandt de brandstof dankzij hete, gecompriëerde lucht. Tijdens het varen werd een accumulatie opgeladen waarmee een onderzeeër als het nodig was onder water kon varen, bijvoorbeeld als hij onder vuur genomen werd. Maar accumulatie waren in die tijd nog maar pas in ontwikkeling. En de capaciteit was te klein om lang onder water te blijven. Voor je het wist moest je als onderzeeboot weer naar boven. En dan maar hopen dat de vijand was verdwenen. Als oplossing voor dit probleem werd de snuiver, een lange snorkeltuit bovenop de onderzeeër bevestigd. De dieselmotor zoog daarmee lucht naar binnen en kon daardoor ook onder water functioneren en de accu opladen. Het duurde wel even voordat Nederland de credits kreeg voor de uitvinding. In de Tweede Wereldoorlog kwam de snuiver in handen van de Duitsers. Daarom werd lange tijd gedacht dat zij de uitvinders waren.

Mag een militair op missie op Facebook vertellen waar hij is?

[Vóór een missie krijgen militairen te horen wat ze beter niet kunnen vertellen aan vrienden en familie ...](#)

Maar het is niet verboden om te zeggen in welk land je je bevindt. Het is wel belangrijk dat je geen operationele informatie deelt, dat is specifieke informatie over de missie. Militairen krijgen voorafgaand aan hun uitzending instructies over hoe ze moeten omgaan met sociale media. Die verschillen per missie. In regio's waar de strijdende partijen je iets willen aandoen, moet je bijvoorbeeld absoluut niet vertellen waar je de volgende dag zult zijn. Want dan zouden er explosieven op die plek geplaatst kunnen worden. In Afghanistan dreigde bijvoorbeeld dat gevaar. Maar de antipiraterijmissie voor de kust van Somalië speelt zich op open zee af. Daar is het risico op aanslagen klein, dus is de locatie geen geheim.

Op Twitter kun je via @DefensieOnline (veilige) tweets over militaire operaties lezen.

In 2012 kregen Amerikaanse militairen een waarschuwing: let op dat je de geotag ('Waar ben je?') bij een Facebook-bericht niet aanklikt.

Mag je als militair een opdracht van hogerhand weigeren als je het er niet mee eens bent?

[Een opdracht moet in principe gewoon worden uitgevoerd ...](#)

Je kunt als militair niet ineens besluiten dat je niet wilt worden uitgezonden als je niet achter een missie staat. Zo'n weigering is een reden voor ontslag en kan zelfs als strafbaar feit worden gezien. Ook een bevel weigeren is lastig. Een opdracht moet in principe gewoon worden uitgevoerd. Maar dit wil niet zeggen dat in de krijgsmacht altijd 'bevel is bevel' geldt.

Bij een onrechtmatig dienstbevel wordt de medewerker zelfs geacht te weigeren. Wanneer dat is? Als het in strijd is met het humanitair oorlogsrecht. Daarvan moet een militair dan ook op de hoogte zijn. Bij de voorbereiding op een missie wordt hij daarom getraind in geweldinstructies. Opleidingen besteden hier ook aandacht aan.

Hoeveel dieren zijn 'in dienst' bij Defensie?

Ongeveer 150 honden en 10 paarden ...

De honden kunnen verboden middelen opsporen, gevaarlijke verdachten aanhouden of explosieven opsporen. Ze helpen de Koninklijke Marechaussee op Schiphol, maar zijn ook ingezet tijdens de missie in Afghanistan. Daar kregen speurhonden een camera op hun kop om explosieven te zoeken.

De tijd dat de cavalerie op paarden ten strijde trok is voorbij, maar de edele dieren draven nog wel op tijdens ceremonies. De eenheid die ze onderhoudt, wordt de Gele Ridders genoemd. Bij sommige politietaken gebruikt de marechaussee ook paarden, maar die zijn eigendom van de politie. In Afghanistan droegen ezels de zware bepakking van soldaten over langere afstanden.

Nederlandse militaire uitvinding: Trado-achteras

Waarmee zwaarder materieel kon worden getrokken ...

In de jaren '30 werd duidelijk dat oorlog niet langer vooral te voet of in lichte voertuigen zou worden gevoerd. Er werden steeds meer zware en moeilijk versleepbare wapens ontwikkeld, zoals artillerievoertuigen en zwaar luchtafweergeschut. Fabrikant DAF (toen alleen nog aanhangwagenproducent) bedacht daarom een achteras voor vrachtwagens waarmee die veel zwaarder materieel konden trekken. Het werd de Trado-as, die was vernoemd naar uitvinders Piet van der Trappen (artillerieofficier) en Hub van Doorne (directeur van DAF).

Aan de Trado-as hingen 4 maal 3 wielen. Die maakten een 6x6-wielaandrijving mogelijk. Ter vergelijking: een normale auto heeft een 2-wielaandrijving, een terreinwagen 4x4. Maar het bijzonderste aan de as was de beweeglijkheid. Dat kregen de heren voor elkaar door de (dubbele) wielen aan beide zijden onafhankelijk van elkaar op te hangen. Dat betekent dat op glooiend terrein de wielen toch aan alle kanten de grond raakten en grip konden krijgen. Dat maakte het mogelijk om zwaar materieel naar plaatsen te krijgen die eerder onbereikbaar waren. Bovendien kon om de achterbanden binnen 15 minuten een rupsband worden gespannen. Daarmee waren zelfs moerassen en veengebieden niet langer onbereikbaar gebied voor zwaar geschut.

Wat betekent de letter F in F-16?

We hebben onze gevechtsvliegtuigen in de Verenigde Staten gekocht ...

Ze zetten daar voor het nummer van een toestel een 'F' wanneer het om een gevechtsvliegtuig gaat, een Fighter. Zo zijn er nog meer letteraanduidingen voor militaire toestellen. 'K' staat voor Tanker, en 'C' voor Cargo. Daar kun je uit afleiden wat de functie is van de KC-135: namelijk het bijtanken van andere vliegtuigen in de lucht. Enkele andere codes: de 'D' staat voor Drone, de 'O' voor Observation en de 'P' voor Patrol.

De F-16 waar de Koninklijke Luchtmacht nu

mee vliegt, heet voluit F-16A/B MLU (Mid Life Update).

Het eerste militaire toestel van Nederland heette De Brik. Het werd in 1913 door de 'Luchtvaartafdeeling' van de krijgsmacht aangekocht.

Nederlandse militaire uitvinding: onderzeeboot

Om onder water te komen werden waarschijnlijk varkensblazen gebruikt ...

De eerste functionele onderzeeboot werd al gebouwd rond 1620, door de Nederlandse alchemist Cornelis Drebbel (1572-1633). Hij maakte een volledig met hout ombouwde roeiboot, die hij verstevigde met ijzeren banden. Vervolgens bekleedde hij de romp met leer dat hij met teer had geïmpregneerd, om het vaartuig waterdicht te maken. Bovenop de boot plaatste hij een aantal buizen die boven het water uitstaken, om lucht te krijgen. Om onder water te komen, gebruikte hij waarschijnlijk varkensblazen. Als hij weer aan het oppervlak wilde komen, leegde hij die blazen weer. Drebbel ondernam een succesvolle proefvaart met deze onderzeeboot in de rivier de Thames, tussen Londen en Greenwich. Maar echt in productie ging zijn uitvinding nooit. De eer voor de eerste duikboot die militair werd ingezet gaat naar de Amerikaanse uitvinder David Bushnell (1740-1824). Hij bouwde de zogenaamde Turtle-onderzeeboot. Die leek veel op Drebbels ontwerp en werd ingezet tijdens de Amerikaanse Onafhankelijkheidsoorlog tussen 1775 en 1783.

Zit het stuur in Engelse tanks ook aan de verkeerde kant?

Nee ...

In de Challenger, een tank van Britse makelij, zit de bestuurder niet links, niet rechts, maar in het midden. Hoe zit dit bij 'onze' Leopard-tanks (de Leopard-gevechtstanks heeft Defensie van de hand gedaan, maar Nederland heeft nog wel Leopard-tanks voor het leggen van bruggen en het bergen van ander materieel).

Kanonladers zijn meestal rechtshandig. Zij zitten daarom aan de linkerkant in de tank, dan kunnen ze het kanon het gemakkelijkst laden. Aan de linkerkant

staat ook het patronenrek. De plek die vrij blijft voor de chauffeur vind je aan de rechterkant.

Chauffeurs van de Leopard-tank zitten dus zelf aan de 'verkeerde' kant. Maar dat geeft geen problemen in het verkeer. Omdat ze zo breed zijn, mogen de tanks alleen onder begeleiding van de politie de openbare weg op. De kans op aanrijdingen met brommers of fietsers die door de tankbestuurder over het hoofd worden gezien, is gelukkig dus heel klein.

In de CV90, geen tank maar een infanteriegevechtsvoertuig, zit de bestuurder wel links.

Tanks hebben hun motor achterin, maar bij de CV90 ligt die rechts. Achterin zitten de manschappen. Zo kunnen ze uitstappen onder de bescherming van het voertuig.

Hebben wij ook zo'n militair snufjeslab als Amerika?

TNO doet soortgelijk werk ...

DARPA, een onderzoeksinstituut van de Amerikaanse overheid, ontwikkelt technologie die militair van pas kan komen. In Nederland doet TNO soortgelijk werk. Voor cybertechnologie richt het ministerie van Defensie een cyber research and development-lab op. Dat gaat in samenwerking met TNO technologische cybersnufjes ontwikkelen.

Waar je dan aan moet denken? Tijdens de nucleaire top in maart 2014 was het in een straal van 100 kilometer rond Den Haag verboden om met drones (onbemande vliegtuigjes) te spelen. In de toekomst zou het lab de opdracht kunnen krijgen iets te verzinnen voor het verdedigen van het luchtruim tegen drones. Een kastje dat ze dwingt om te landen bijvoorbeeld.

Nederlandse militaire uitvinding: Orpheus-gondel

Een verkenningssysteem voor gevechtsvliegtuigen ...

In 1966 ontwikkelde het bedrijf 'De Oude Delft' samen met Fokker de Orpheus-gondel. Dat was een verkenningssysteem dat onder gevechtsvliegtuigen gemonteerd werd, met 5 daglichtcamera's en een infraroodscanner. Met deze camera's, die maximaal 10 foto's per seconde schoten, konden piloten tijdens een verkenning zeer nauwkeurige beelden maken. Het was in die tijd geavanceerd dat de opnamefilm een snelheid had die in verhouding stond met de snelheid en de hoogte van het vliegtuig. Hierdoor kon de camera haarscherpe, niet-bewogen opnames maken. (Ga maar

na: met een niet-bewegende camera in een bewegend voertuig krijg je een bewogen foto, bijvoorbeeld wanneer je vanuit een rijdende trein het weiland fotografeert). Door de opnamefilm een beetje mee te bewegen tijdens de opname, ondervindt de Orpheus-gondel dit probleem. Tegelijkertijd mat de infraroodscanner temperatuurverschillen van 0,1 graad Celsius, waardoor bijvoorbeeld de aanwezigheid van personen op de grond nauwkeurig kon worden vastgelegd: mensen zijn meestal warmer dan hun omgeving. Tot in de 21e eeuw werden F-16's met Orpheus-gondels uitgevoerd. Ook andere westerse luchtmachten gebruikten het systeem.

Heeft onze minister-president iets als een rode knop waarmee hij de krijgsmacht in hoogste staat van paraatheid kan brengen?

Nee, maar de regering kan het leger wel snel inzetten ...

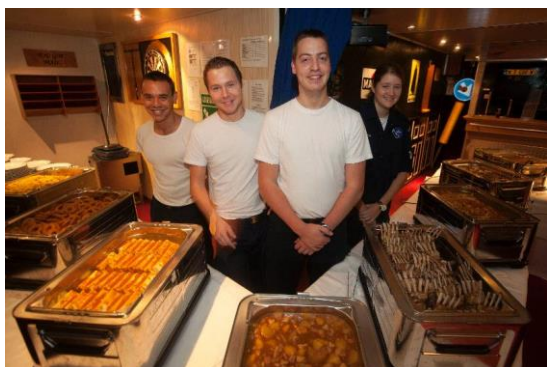
Binnen een paar uur zelfs, als er een directe dreiging is volgens artikel 5 van het NAVO-verdrag. Dat is als een ander land Nederland wil binnenvallen, bij een terroristische aanval, of als andere NAVO-landen worden aangevallen. Dat komt gelukkig zelden voor.

De krijgsmacht wordt vooral ingezet bij 'artikel 100-procedures'. De VN, of het land dat in oorlog is, vraagt Nederland dan om steun. De krijgsmacht kan dan helpen de internationale rechtsorde te handhaven of bevorderen, zoals in Soedan en Mali. Of om humanitaire hulp te verlenen, zoals aan de Filipijnen na de tyfoon in 2013.

Voor de regering manschappen stuurt, wordt er onderzoek gedaan. Is het wenselijk dat Nederland op missie gaat? Is er genoeg geld en mankracht? Zo ja, dan besluit de regering om militairen te sturen. Er volgt een debat in de Tweede Kamer. Toestemming van de Kamer is niet noodzakelijk, maar vindt de regering wel wenselijk.

Wordt op een missie rekening gehouden met dieetwensen?

Ja ...

Tijdens een missie of aan boord van een schip kun je bijvoorbeeld altijd een vegetarische maaltijd krijgen. Je kunt de missiekeuken vergelijken met een bedrijfsrestaurant waar verschillende bakken met gerechten staan. Zoals rijst, groenten, vlees en een alternatief voor vlees. Zo kun je je menu samenstellen. Als je het vooraf aangeeft, kan er ook halal of koosjer voedsel worden bereid. Als je op patrouille moet, neem je blikken met noodrantsoen mee. Ook daarbij kun je kiezen voor een vegetarisch, halal of koosjer blikmaal. Of je dieet

aangepast kan worden op een voedselallergie of overgevoeligheid, hangt af van de ernst. Mensen met coeliakie die glutenvrij moeten eten, komen bijvoorbeeld niet door de keuring. Reden: in sommige situaties, bijvoorbeeld tijdens een missie in een ver land, kan het moeilijk zijn om aan bijvoorbeeld glutenvrij voedsel te komen. Een ernstige allergie kan de militair, en in het ergste geval ook de missie, op zo'n moment in gevaar brengen.

Als het kan, kopen koks van Defensie bij oefeningen lokaal in. Dat kan alleen als de hygiëne van de voedselverwerking en de veiligheid in een gebied goed is. Bij missies in het buitenland kan dat vaak niet en wordt het eten ergens vandaan ingevlogen.